Azərbaycan Respublikası
Xarici İşlər Nazirliyi

Haraya: TƏMİMİ
Tarix: 23.02.2017

Çıxış nömrəsi: 5/35-4336/35/17

Sənəd necə göndərilir: ***Elektron poçt***

Səhifələrin sayı: **1 + 8 vərəq**

Məhdudluğu qrifi: ***Adi***

Təciliiliyi: ***Adi***

Vacibliyi: ***Adi***

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinin Xocalı Soyqırımının 25-ci ildönümü ilə bağlı bəyanatını Azərbaycan, ingilis və rus dillərində məlumat və işinizdə istifadə üçün diqqətinizə təqdim edirik.

Sözügedən bəyanat həmçinin XİN-in rəsmi internet səhifəsi və sosial şəbəkə profillərindən də əldə edilə bilər.

Əlavə: 8 vərəq

Hörmətlə,

Mətbuat xidmətinin rəhbəri — Hikmət Hacıyev

İcraçı: Elgün Mehdiyev (2410)

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinin Xocalı Soyqırımının 25-ci ildönümü ilə bağlı bəyanatı

26 fevral 2017-ci il tarixində Xocalı Soyqırımının 25-ci ildönümü tamam olur. 1991-ci ilin oktyabr ayından etibarən şəhər Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən tam mühasirəyə alınmışdı. 1992-ci ilin fevralın 25-dən 26-na keçən gecə kütləvi artilleriya zərbələrinin ardınca Xocalı şəhərinə müxtəlif istiqamətlərdən hücum edildi. Nəticədə Ermənistan silahlı qüvvələri keçmiş Sovet Sosialist Respublikaları İttifaqının (SSRİ) 366 saylı moto atıcı alayının köməyi ilə Xocalının işğalını həyata keçirdilər. İşğalçılar Xocalını darmadağın etdilər və xüsusi amansızlıqla onun dinc əhalisinin qırğınını həyata keçirdilər. Nəticədə 106-ı qadın, 63-ü uşaq və 70-i yaşlı olmaqla, 613 mülki şəxs öldürüldü. 1000 nəfər yaralandı və 1275 nəfər əsir götürüldü. İndiyə qədər, Xocalının 150 sakini itkin hesab olunur. Sadəcə azərbaycanlı olduqları üçün, Xocalının mülki əhalisinin məqsədli şəkildə qırğını həyata keçirildi.

Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən sakinlərin kütləvi öldürülməsi, dərilərinin soyulması, başlarının kəsilməsi, hamilə qadınların süngülərə keçirilməsi və cansız bədənlərin eybəcər hala salınması Azərbaycan Respublikasının hüquq mühafizə orqanları, Ermənistandan da daxil olmaqla çoxsaylı müstəqil mənbələr, yerli və beynəlxalq kütləvi informasiya vasitələri və bu faciənin şahidləri tərəfindən əsaslı şəkildə sənədləşdirilib.

Öz müqəssirliyini utanmadan etiraf etmiş Ermənistanın o dövrdəki müdafiə naziri və hazırkı prezidenti Serj Sarqsyan Britaniya jurnalisti Tomas de Vaala müsahibəsində demişdir: "Xocalıdan qabaq azərbaycanlılar düşünürdü ki, ermənilər mülki əhaliyə əl qaldıra bilməyən xalqdır. Biz bu stereotipi sındırdıq" (Tomas de Vaal, Qarabağ: Ermənistan və Azərbaycan sülh və savaş yollarında (Nyu York və London, Nyu York Universiteti Nəşriyyatı, 2003), səh. 172)).

Ermənistan tərəfindən Azərbaycana qarşı başladılan müharibənin səbəbləri və nəticələrinin ümumi qiymətləndirilməsi qəti şəkildə sübut edir ki, Xocalının mülki

əhalisinin və müdafiəçilərinin məqsədli şəkildə qırğını ayrıca və təsadüfi hərəkət olmayıb, əksinə Ermənistanın geniş yayılmış və sistemli şəkildə həyata keçirilmiş mənfur və amansız etnik təmizləmə siyasətinin tərkib hissəsi olub.

Azərbaycan Respublikasına qarşı davam edən təcavüzün fonunda Ermənistan tərəfindən törədilmiş müharibə cinayətləri, insanlıq əleyhinə cinayətlər və soyqırım insan hüquqları və beynəlxalq humanitar hüququn, xüsusilə 1949-cu il Cenevrə Konvensiyaları, Soyqırım Cinayətinin Qarşısının alınması və Cəzalandırılması haqqında Konvensiya, Mülki və Siyasi Hüquqlar haqqında Beynəlxalq Pakt, İqtisadi, Sosial və Mədəni Hüquqlar haqqında Beynəlxalq Pakt, İşgəncələrə və Digər Qəddar, Qeyri-insani, yaxud Ləyaqəti Alçaldan Davranış və Cəza növlərinə qarşı Konvensiya, İrqi ayrı-seçkiliyin bütün formalarının Ləğv edilməsi haqqında beynəlxalq Konvensiya, Uşaq Hüquqları haqqında Konvensiya və İnsan Hüquqlarının və Əsas Azadlıqların müdafiəsi haqqında Konvensiyanın ciddi şəkildə pozulmasıdır.

Dövlət kimi Ermənistan Respublikasının məsuliyyəti ilə yanaşı, beynəlxalq cinayət hüququna əsasən silahlı münaqişənin gedişində, eləcə də Xocalıda törədilmiş bu kimi əməllər beynəlxalq cinayət hesab olunur və ona görə də bu əməllərin törədilməsində iştirak etmiş şəxslər, onlarla əlbir olan və onlara kömək edənlər də fərdi qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

22 aprel 2010-cu il tarixli qərarında Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi Xocalıda törədilmiş cinayətə münasibətdə hücumda iştirak edənlərin davranışını müharibə cinayətləri və ya insanlıq əleyhinə cinayətlərə bərabər tutulan hərəkətlər kimi qiymətləndirərək mühüm nəticəyə gəlibdir.

15-dən çox dövlətin milli qanunvericilik orqanı, həmçinin İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Xocalıda dinc əhalinin qırğınının ən kəskin şəkildə pislənilməsi və Xocalı faciəsinin soyqırım və insanlıq əleyhinə cinayət aktı kimi tanınmasına dair çoxsaylı qətnamə və qərarlar qəbul ediblər.

Azərbaycan Respublikası beynəlxalq ictimaiyyətin Ermənistan tərəfindən Xocalıda törədilmiş soyqırım və insanlıq əleyhinə cinayət hərəkətlərinə münasibətdə həqiqət və ədalətin bərpasına dair həmrəyliyini yüksək qiymətləndirir.

Xocalı Soyqırımı öz hüquqi qiymətini almalıdır. Azərbaycan Respublikası əmindir ki, milli səviyyədə, həmçinin mövcud beynəlxalq hüquq çərçivəsində görülən davamlı tədbirlər cəzasızlığa son qoyulmasına və Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü fonunda törədilmiş ağır cinayətlərə görə məsuliyyət daşıyan şəxslərin ədalət məhkəməsinə gətirilməsinə xidmət edəcəkdir.

Xocalı Soyqırımının 25-ci ildönümünü anaraq, Azərbaycan Respublikası beynəlxalq ictimaiyyəti Ermənistan tərəfindən Xocalıda uşaqlar, qadınlar və yaşlılar da daxil olmaqla, mülki azərbaycanlı əhaliyə qarşı törədilmiş insanlıq əleyhinə cinayətləri və soyqırım aktını pisləməyə və tanımağa çağırır.

Statement by the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Azerbaijan on the 25th anniversary of Khojaly Genocide

February 26, 2017 marks the 25th anniversary of Khojaly Genocide. From October 1991, the town was entirely surrounded by the armed forces of Armenia. Over the night of the 25 to 26 February 1992, following massive artillery bombardment of Khojaly, the assault on the town began from various directions. As a result of which, the armed forces of Armenia, with the help of the infantry guards regiment No. 366 of the former Union of Soviet Socialist Republics (USSR), implemented the seizure of Khojaly. Invaders destroyed Khojaly and with particular brutality implemented carnage over its peaceful population. As a result, 613 civilians were killed, including 106 women, 63 children and 70 elderly. Another 1,000 people were wounded and 1,275 taken hostage. To this day, 150 people from Khojaly remain missing. The intentional slaughter of the civilians in Khojaly was directed at their mass extermination only because they were Azerbaijanis.

The mass killing, scalping, beheading, bayoneting of pregnant women and mutilation of bodies by the armed forces of Armenia in Khojaly are fundamentally well documented by the law enforcement agencies of the Republic of Azerbaijan, numerous independent sources, including Armenian ones, local and international media and eyewitnesses of this tragedy.

In his cynical admission of culpability, Armenia's then-Defense Minister and current President, Serzh Sargsyan, was quoted by the British journalist Thomas de Waal, as saying, "before Khojaly, the Azerbaijanis thought that ... the Armenians were people who could not raise their hands against the civilian population. We were able to break that [stereotype]" (Thomas de Waal, Black Garden: Armenia and Azerbaijan through Peace and War (New York and London, New York University Press, 2003), p. 172)).

The overall assessment of the causes and consequences of the war unleashed by Armenia against Azerbaijan makes it absolutely clear that the intentional slaughter of the civilians and defenders of Khojaly was not an isolated or sporadic act, but was part of Armenia's widespread and systematic policy of notorious ethnic cleansing and practice of atrocities.

War crimes, crimes against humanity and genocide committed by Armenia in the course of the ongoing aggression against the Republic of Azerbaijan constitute a serious violation of international humanitarian and human rights law, in particular the 1949 Geneva Conventions, Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide, the International Covenant on Civil and Political Rights, the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, the International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination, the Convention on the Rights of the Child and the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms.

Alongside the Republic of Armenia's responsibility as a State, under the international criminal law such acts perpetrated in the context of an armed conflict, including those in the town of Khojaly, are viewed as international criminal offences and responsibility for them is also borne on an individual basis by those who participated in the said acts, their accomplices and accessories.

In its judgment of 22 April 2010, the European Court of Human Rights arrived at an important conclusion with respect to the crime committed in Khojaly, qualifying the behaviour of those carrying out the incursion as "acts of particular gravity which may amount to war crimes or crimes against humanity".

The national legislative bodies of more than 15 States, as well as the Organization of Islamic Cooperation adopted a number of resolutions and declarations on condemning in strongest terms the massacre of civilian population in Khojaly and recognizing the tragedy of Khojaly as an act of genocide and crime against humanity.

The Republic of Azerbaijan highly values the solidarity of the international community on the establishment of truth and justice in respect to acts of genocide and crimes against humanity perpetrated in Khojaly by Armenia.

Khojaly Genocide should find its legal appraisal. The Republic of Azerbaijan is confident that the consistent measures being taken at the national level, as well as the existing international legal framework, will serve to end impunity and to bring to justice those responsible for the grave offences committed in the course of Armenia's aggression against Azerbaijan.

While remembering the 25th anniversary of Khojaly Genocide, the Republic of Azerbaijan calls upon the international community to condemn and recognize the crimes against humanity and act of genocide committed by Armenia in Khojaly against the civilian Azerbaijani population, including children, women and elderly.

Заявление Министерства иностранных дел Азербайджанской Республики по случаю 25-й годовщины геноцида в Ходжалы

26 февраля 2017 исполняется 25-ая годовщина Ходжалинского геноцида. Начиная с октября 1991 года, город был полностью окружен вооруженными силами Армении. В ночь с 25 по 26 февраля 1992 года после массированного артиллерийского обстрела Ходжалы, начался штурм города одновременно с различных направлений. В результате этого был осуществлен захват Ходжалы вооруженными силами Армении, с помощью мотострелкового 366 полка бывшего Союза Советских Социалистических Республик (СССР). Захватчики уничтожили Ходжалы и с особой жестокостью учинили расправу над мирным населением. В итоге 613 человек были убиты, среди них было 106 женщин, 63 детей и 70 пожилых людей. 1000 человек получили ранения, а 1275 взяты в заложники. До сегодняшнего дня 150 жителей Ходжалы считаются пропавшими без вести. Учинение преднамеренного уничтожения мирных жителей в Ходжалы было осуществлено только потому, что они были азербайджанцами.

Массовые убийства, скальпирование, обезглавливание, исколотые животы беременных женщин, изувечение тел, которое учинили вооруженные силы Армении в Ходжалы, были основательно задокументированы правоохранительными органами Азербайджанской Республики, многочисленными независимыми источниками, в том числе и армянскими, местными и международными средствами массовой информации, а также очевидцами этой трагедии.

В своем интервью британскому журналисту Томасу де Ваал, цинично признаваясь в своих преступлениях бывший министр обороны, сегодняшний президент Армении Серж Саргсян говорит: «До Ходжалы азербайджанцы думали, что армяне не способны поднять руку на гражданское население. Мы сумели сломать этот стереотип.» (Томас де Ваал, Черный сад: Армения и Азербайджан между миром и войной (Нью-Йорк и Лондон, Нью-Йорк University Press, 2003), стр 172)).

Общая оценка причин и последствий войны, развязанной Арменией против Азербайджана, наглядно доказывает, что намеренное истребление мирных жителей и защитников Ходжалы не было отдельным или случайным актом, а было частью далеко идущей и систематичной политики Армении, основанной на печально известной этнической чистке и жестокости.

Военные преступления, преступления против человечества и геноцид, совершенный Арменией в ходе продолжающейся агрессии против Азербайджанской Республики, представляет собой серьезные нарушения международного гуманитарного права и прав человека, в частности, Женевской конвенции 1949 года, Конвенции о предупреждении преступления геноцида и наказании за него, Международного пакта о гражданских и политических правах, Международного пакта об экономических, социальных и культурных правах, Конвенции против пыток и других жестоких, бесчеловечных или унижающих достоинство видов обращения и наказания, Международной конвенции о ликвидации всех форм расовой дискриминации, Конвенции о правах ребенка и Конвенции о защите прав человека и основных свобод.

Наряду с ответственностью Республики Армения как государство, в соответствии с международным уголовным правом такие акты, совершенные в контексте вооруженного конфликта, в том числе в городе Ходжалы, рассматриваются как международное уголовное преступление, и ответственность за них на индивидуальной основе возлагается также на тех, кто принимал участие в указанных актах, включая их сообщников и помощников.

В своем решении от 22 апреля 2010 года Европейский суд по правам человека пришел к важному заключению в отношении совершенного в Ходжалы преступления, квалифицировав действия тех, кто осуществил вторжение как "особо тяжкие деяния, которые могут быть равнозначны военным преступлениям или преступлениям против человечества".

Национальные законодательные органы более 15 государств, а также Организация Исламского Сотрудничества приняли ряд резолюций и деклараций, в которых решительно осуждается резня гражданского населения в Ходжалы, и трагедия в Ходжалы признается геноцидом и преступлением против человечества. Азербайджанская Республика высоко ценит солидарность международного сообщества в установлении истины и справедливости в отношении геноцида и преступлений против человечности, совершенных Арменией в Ходжалы.

Ходжалинский геноцид должен найти свою правовую оценку. Азербайджанская Республика уверена, что последовательные меры, принимаемые на национальном уровне, а также существующая международно-правовая база, будут способствовать прекращению безнаказанности и привлечению к ответственности лиц, ответственных за тяжкие преступления, совершенные в ходе агрессии Армении против Азербайджана.

Поминуя 25-ю годовщину Ходжалинского геноцида, Азербайджанская Республика призывает международное сообщество осудить и признать преступления против человечества и акт геноцида, совершенный Арменией в Ходжалы против мирного азербайджанского населения, в числе которых были дети, женщины и пожилые люди.